

Anàlisi Demogràfic I**2015/2016**

Codi: 42502

Crèdits: 9

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313300 Estudis Territorials i de la Població	OT	0	1

Professor de contacte

Nom: Amando Blanes Llorens

Correu electrònic: Amand.Blanes@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura és obligatòria per als estudiants de la especialitat de Demografia.

L'objectiu és proporcionar els fonaments metodològics i teòrics bàsics de l'anàlisi demogràfica, com ara la construcció d'indicadors i la seva interpretació, i les eines per a l'estudi dels diferents fenòmens demogràfics. Part del curs es dedica a les projeccions de població abordant la formulació de les hipòtesis, els sistemes de projecció i la interpretació dels resultats. L'orientació de l'assignatura té un fort component pràctic, d'aplicació de les metodologies i de resolució d'exercicis emprant dades actuals del nostre entorn.

Com a objectius específics:

- a) Donar una visió general sobre les fonts sociodemogràfiques.
- b) Oferir un conjunt d'eines bàsiques de la demografia.
- c) Abordar l'anàlisi dels principals fenòmens demogràfics.
- d) Aplicar les metodologies per analitzar el context demogràfic d'un territori.
- f) Realitzar projeccions de població d'un àrea.

Els anteriors objectius estan orientats a que els estudiants assoleixin una sèrie de competències que els permetin realitzar un informe sintètic sobre la dinàmica demogràfica d'una àrea i sobre les característiques sociodemogràfiques dels seus habitants.

Competències

- Analitzar i interpretar la interrelació entre les dinàmiques demogràfiques i transformacions territorials històriques i recents.
- Aplicar críticament els conceptes i plantejaments teòrics més avançats a l'estudi de l'ordenació del territori i la població.
- Aplicar les diferents metodologies d'anàlisi geogràfica i demogràfica a diferents escales territorials i grandàries de població.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la interrelació entre els canvis socials i les dinàmiques demogràfiques.
2. Conèixer i utilitzar críticament els conceptes i plantejaments teòrics que aborden l'estudi del territori i la població.
3. Emprar les fonts d'informació demogràfica d'acord amb els objectius de la recerca.
4. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc
5. Reconèixer els sistemes de reproducció demogràfica de les societats humanes.
6. Utilitzar els sistemes d'estandardització en demografia.

Continguts

Bloc I: Elements transversals de l'anàlisi demogràfica

1. Les fonts demogràfiques

- 1.1. Les fonts demogràfiques: fonts clàssiques i enquestes.
- 1.2. La problemàtica de les xifres de població.

2. Elements de l'anàlisi demogràfica

- 2.1. La representació del temps en demografia: el Diagrama de Lexis.
- 2.2. Les òptiques d'anàlisi i la reconstrucció d'observacions longitudinals.
- 2.3. Construcció de taxes, probabilitats i proporcions.
- 2.4. Introducció a les tècniques d'estandardització.

3. El creixement i l'estructura demogràfica

- 3.1. Els indicadors de creixement i l'equació compensadora.
- 3.2. L'estructura per edats i altres característiques sociodemogràfiques.
- 3.3. La relació entre els fenòmens i l'estructura demogràfica.

Bloc II: Anàlisi dels fenòmens demogràfics

4. La mortalitat.

- 4.1. La mesura de la mortalitat: la taula de mortalitat.
- 4.2. Anàlisi de la mortalitat per edat i causa de mort.
- 4.3. Indicadors sintètics de mortalitat i salut.

5. Immigració i població estrangera

- 5.1. La medició del fenomen: fluxos vs contingents.
- 5.2. Les característiques de la població estrangera.

Bloc III: Les projeccions demogràfiques

6. Les projeccions de població.

6.1. El mètode dels components.

6.2. Metodologies i hipòtesis de projecció dels fenòmens demogràfics.

6.3. Els models de projecció

6.4. Els sistemes de projecció multiregional

6.5. Introducció a les projeccions derivades

Metodologia

El curs s'estructura a partir d'activitats dirigides i autònomes amb les quals l'alumne aprendrà a desenvolupar-se en els continguts de l'assignatura amb el suport del professor a diferents nivells.

- Activitats dirigides: classes teòriques i pràctiques presencials.
- Activitats supervisades: seguiment de les pràctiques i dels treballs.
- Activitats autònomes: estudi dels continguts teòrics i de les lectures complementàries, finalització de les pràctiques i del treball de curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials	56	2,24	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Realització d'exercicis i pràctiques	20	0,8	1, 2, 3, 6
Tutories pràctiques	9	0,36	1, 2, 3, 6
Tipus: Autònomes			
Estudi	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6
Finalització pràctiques	30	1,2	1, 2, 3, 6
Realització del treball de curs	50	2	4, 5

Avaluació

L'avaluació del curs es compon de:

- Assistència i participació activa en les sessions presencials: 20%.
- Exercicis i pràctiques: 40%.
- Treball de curs: 40%.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis pràctics	40	10	0,4	2, 4, 6
Treball de curs	40	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5

Bibliografia

Manuale de referència d'anàlisi demogràfica

HENRY, L. (1976) *Demografía*. Labor. Barcelona.

LIVI BACCI, M. (1993) *Introducción a la demografía*. Ariel. Barcelona.

LEGUINA, J. (1981, 3ª edició). *Fundamentos de demografía*. Siglo XXI. Madrid.

PRESSAT, R. (1983) *El análisis demográfico*. Fondo de Cultura Económica. Madrid.

PRESTON, S et alt (2001), *Demography: measuring and modeling population processes*, Blackwell Publishers.

SHRYOCK, H. S.; SIEGEL, J. S. (1976) *The methods and materials of demography*. Orlando (Florida): Academic Press.

TAPINOS, G. (1990) *Elementos de demografía*. Espasa Calpe. Madrid.

VINUESA, J. i altres. (1994) *Demografía: análisis y proyecciones*. Ed. Síntesis. Madrid.

VINUESA, J. ; PUGA, M. D. (2007) *Técnicas y ejercicios de demografía*. Madrid: Instituto Nacional de Estadística.

Llibres sobre evolució i situació demogràfica

FERNÁNDEZ CORDÓN, J.A. i LEAL, J. (Coordinador) (2006), *Análisis territorial de la demografía española*, Madrid, Fundación Fernando Abril Martorell.

INE (2004), *Tendencias demográficas en España durante el Siglo XX*, Instituto Nacional de Estadística, Madrid.

LEAL, J. (Coordinador) (2004), *Informe sobre la situación demográfica en España*, Madrid, Fundación Fernando Abril Martorell.

LIVI BACCI, M. 1993. *Historia mínima de la población mundial*. Ariel. Barcelona.

PUYOL, R. (1988), *La población española*, Madrid, Síntesis.

PUYOL, R. (ed.) 1997. *Dinámica de la población en España. Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX*. Editorial Síntesis. Madrid.

VALLIN; J. 1995. *La población mundial*. Alianza Editorial. Madrid.

Webs de productors d'estadístiques demogràfiques i centres d'investigació

[Berkeley Population Center](#)

[Centre d'Estudis Demogràfics](#)

[EUROSTAT](#)

[Institut d'Estadística de Catalunya](#)

[Institut National d'Études Démographiques](#)

[Instituto Nacional de Estadística](#)

[Max Planck Institute for Demographic Research](#)

[Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute](#)

[Population Council](#)

[United Nations Population Division](#)

[Vienna Institute of Demography](#)